

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

SECȚIUNEA 1

TITLUL PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane

SECȚIUNEA a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

În data de 21 decembrie 2018 s-a aprobat Legea nr. 332 privind Programul de investiții pentru înființarea stânelor montane, care prevede la art.8 alin. (1) că „Schema de ajutor de stat prevăzută de prezenta lege se notifică Comisiei Europene”. Alineatul (2) al aceluiași articol stipulează că “În situația în care decizia Comisiei Europene conține prevederi noi sau diferite față de schema notificată, prevederile schemei de ajutor de stat se completează și/sau se modifică în mod corespunzător”.

Notificarea s-a realizat în baza art. 108 alin. (3) din Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene (TFUE).

Prin decizia Comisiei Europene C(2020)3339 final din 26 mai 2020, prelungită prin Deciziei Comisiei Europene nr. C(2020) 9360 final, s-a decis să nu fie ridicate obiecții cu privire la schema notificată deoarece este compatibilă cu piața internă, în temeiul art. 108 alin. (3), lit. (c) din TFUE și să se modifice/completeze actele normative conform celor acceptate de autoritățile române.

2.2 Descrierea situației actuale

Schema de ajutor de stat aprobată prin Legea nr. 332/2018 aplică prevederile Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale 2014 -2020 (“Orientări”).

În data de 07 iunie 2019, în temeiul articolului 108 alin. (3) din TFUE, precum și în baza art. 8 alin. (1) din Legea nr. 332/2018, autoritățile române au notificat către Comisia Europeană schema

de ajutor de stat aprobată prin legea sus menționată, respectiv a transmis Legea nr. 332/2018 și proiectul de Hotărâre de Guvern, aceasta fiind înregistrată sub nr. SA. 54676 (2019/N).

În perioada august 2019 – mai 2020 Comisia Europeană a transmis autorităților române mai multe solicitări de clarificări care au vizat, în principal, următoarele aspecte:

- adăugarea unei clauze în cadrul actului normativ cu privire la faptul că prevederile schemei de ajutor de stat se aplică doar după primirea deciziei de la Comisia Europeană;
- definirea cu exactitate a cheltuielilor eligibile și a celor neeligibile, așa cum sunt menționate în cuprinsul Orientărilor;
- includerea unei dispoziții prin care nu se vor putea face cheltuieli înainte de depunerea cererii de finanțare;
- definirea beneficiarilor, (mai ales cooperativele) și eliminarea sintagmei „privați”;
- stabilirea cu exactitate a datei de valabilitate a prezentei scheme, dar și a datei până la care se vor face plățile în cadrul acesteia, inclusiv includerea unor prevederi care să permită aplicarea schemei și în perioada de tranziție a Orientărilor;
- definirea cu exactitate a termenului „prelucrare” și stabilirea intensităților în funcție de tipul de investiție, astfel pentru investiții în stâne montane se aplică prevederile părții a II a, Capitolul 1, secțiunea 1.1.1.4 Ajutoare pentru investiții în legătură cu prelucrarea și comercializarea de produse agricole din Orientările Uniunii Europene. Intensitatea maximă a ajutorului pentru înființarea stânelor montane este de maximum 50% din cuantumul cheltuielilor eligibile;
- definirea cu exactitate a *investițiilor colective* astfel încât acestea să poată fi realizate în special de cooperative, dar și de grupuri de producători;
- tipul de beneficiari ce pot accesa schema de ajutor în funcție de tipul de investiție solicitat;
- gama de produse ce se poate realiza în cadrul operațiunii de prelucrare primară a laptelui.

Autoritățile române au răspuns tuturor solicitărilor de clarificări și au transmis Legea nr. 332/2018 și proiectul de Hotărâre de Guvern cu modificările/completările solicitate și convenite cu Comisia Europeană, iar în data de 26 mai 2020 CE a transmis decizia C(2020)3339 final în care s-a decis să nu fie ridicate obiecții cu privire la schema notificată deoarece este compatibilă cu piața internă, în temeiul art. 108 alin. (3) lit. (c) din TFUE.

Bugetul maxim al acestei scheme de ajutor de stat, aprobat prin Legea nr. 332/2018, este de 7 milioane EUR, cca. 33,6 milioane lei. Autoritatea care acordă ajutorul este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, iar autoritatea responsabilă cu gestionarea schemei este Agenția Națională a Zonei Montane.

În corespondența transmisă către Comisia Europeană și în răspunsurile la solicitări, autoritățile române au menționat faptul că România dorește ca, prin intermediul acestei scheme, să investească în crearea unor stâne montane.

Obiectivul principal al schemei este îmbunătățirea performanțelor economice și a competitivității crescătorilor de ovine din zonele montane prin înființarea unor stâne montane care vor fi folosite pentru prelucrarea laptelui și pentru obținerea de produse lactate, precum și ca adăposturi pentru animale și pentru crescătorii de ovine. În același timp se dorește menținerea sustenabilității și consolidarea nivelului de funcționare al exploatațiilor agricole din zonele montane, contribuind la conservarea și protecția mediului.

Schema urmărește valorificarea calității produselor montane și, în același timp, reducerea declinului producției primare.

De asemenea, se preconizează că schema va contribui la asigurarea consumului intern, precum și la menținerea locurilor de muncă și la crearea unor noi, punând accentul în special pe oprirea exodului din zonele montane și pe îmbunătățirea nivelului de trai al fermierilor care desfășoară activități în aceste zone.

Schema va contribui la obiectivul de dezvoltare rurală care constă în stimularea competitivității agriculturii și realizarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, prin crearea de noi oportunități de ocupare a forței de muncă, evitând astfel migrația populației din zonele montane. În plus, schema va urmări punerea în practică a priorității Uniunii în materie de dezvoltare rurală legate de promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a prelucrării produselor agricole.

Ajutorul se va acorda sub forma unei subvenții directe întrucât generează rezultate imediate și încurajează beneficiarii să investească în activitatea pe care o desfășoară.

În consecință, autoritățile române consideră că schema poate aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza pe cont propriu, iar ajutoarele acordate sub formă de subvenție directă încurajează entitățile economice să investească în amonte, activitatea principală a sectorului, care, la rândul său, contribuie la dezvoltarea sectorului în aval.

Implementarea schemei de ajutor de stat vizează interesul național și constituie situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată deoarece contribuie la asigurarea securității alimentare prin susținerea producătorilor autohtoni.

Un alt motiv pentru care se impune modificarea de urgență a Legii nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane îl reprezintă decizia Comisiei Europene C(2020)3339 final din data de 26.05.2020 unde sunt menționate modificările/completările ce trebuie operate pentru ca legea să poată fi aplicată.

De asemenea, o situație urgentă și extraordinară o reprezintă și faptul că implementarea schemei de ajutor pentru aceste investiții se realizează în baza Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale care au termen până la sfârșitul anului 2022, iar după modificarea legii susmenționate trebuie trimisă spre aprobare și Hotărârea de Guvern în conformitate cu art. 4 alin. (5) din Legea nr. 332/2018.

În situația în care nu se aprobă modificarea Legii 332/2018 prin prezenta ordonanță de urgență nu se va putea pune în aplicare Decizia Comisiei Europene, iar fondurile necesare susținerii producătorilor agricoli nu vor putea fi accesate. Aceste fonduri vizează sectorul alimentar, un sector foarte important pentru economia României, mai ales în această perioadă în care pandemia COVID-19 a avut un efect negativ asupra producției autohtone.

2.3 Schimbări preconizate

Pe parcursul procedurii de notificare a schemei de ajutor de stat au fost transmise modificări ale actelor normative naționale, astfel că în vederea transpunerii tuturor observațiilor/modificărilor transmise de către Comisia Europeană prin decizia C(2020)3339 final din 26 mai 2020, în Legea nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane, sunt necesare următoarele modificări față de forma inițială aprobată:

1. Menționarea în textul legii a Capitolelor din cuprinsul Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale 2014 – 2020 (Orientări), care au termen până la sfârșitul anului 2022, care stau la baza acordării ajutorului de stat;
2. Redefinirea termenelor și expresiilor din cuprinsul Legii în concordanță cu definițiile din Orientări pentru: prelucrarea produselor agricole, stâna montană, beneficiari și categorii de beneficiari;
3. Intensitatea maximă ce poate fi pe fiecare tip de investiție, respectiv:
 - 50% pentru producători agricoli care realizează investiții în activitatea de prelucrare lapte;
4. Se modifică titlul hotărârii de guvern care stabilesc condițiile de acordare a ajutorului de stat, prin introducerea anului 2022 și stabilirea ca autoritate de implementare Agenția Națională a Zonei Montane;
5. Termenul până la care se pot realiza plăți în cadrul Programului, respectiv 29 decembrie 2023.

2.4 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a **Impactul socioeconomic**

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ pune în practică o decizie a Comisiei Europene, iar aplicarea schemei de ajutor aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza pe cont propriu, în timp ce ajutoarele acordate sub formă de subvenție directă încurajează entitățile economice să investească în amonte, activitatea principală a sectorului, care, la rândul său, contribuie la dezvoltarea sectorului în aval.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ prezintă un impact social pozitiv prin creșterea veniturilor fermierilor, contribuind la creșterea nivelului de trai precum și la evitarea depopulării spațiului rural.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ prezintă un impact macro-economic pozitiv prin dezvoltarea de capacități noi de producție în domeniul prelucrării laptelui.

Proiectul de act normativ este în conformitate cu Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale perioada 2014-2020 (2014/C 204/01), prelungite până la 31 decembrie 2022.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu are impact major asupra indicatorilor macroeconomici întrucât se adresează micilor producători din zona montană, care ar putea valorifica superior materia primă obținută în aceste zone.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Ajutorul de stat instituit prin Legea 332/2018, se acordă sub formă de fonduri nerambursabile de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Ajutorul nu va conduce la distorsiuni semnificative ale concurenței și comerțului, iar autoritățile române vor limita la minim orice efecte negative.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ prezintă un impact pozitiv și contribuie la creșterea și stabilizarea cantitativă și calitativă a producției de lapte și la echilibrarea balanței veniturilor fermierilor.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu are un impact negativ asupra mediului

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ vizează dezvoltarea unui sector zootehnic/agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată

3.9 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei RON						
INDICATORI	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 an
		2023	2024	2025	2026	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acestea: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit,	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale (i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-

(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; Nu este cazul.						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8. Alte informații						
Nu este cazul						

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ

Se modifică Legea nr. 332/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane.

Valoarea schemei de finanțare pentru anul 2022, condițiile de eligibilitate, cheltuielile eligibile, modul de acordare a finanțării, precum și modalitățile de verificare și control se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în termen de 45 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a prezentei Ordonanțe de urgență

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5 Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Economic și Social.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul

6.6 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicată pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro în data de 26.07.2022.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normative

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este necesară înființarea unei instituții, Agenția Națională a Zonei Montane fiind unitatea de implementare a Programului.

8.2 Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr. 332 din 2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea stânelor montane.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Petre DAEA

AVIZĂM FAVORABIL

**VICEPRIM-MINISTRU
MINISTRUL TRANSPORTULUI ȘI INFRASTRUCTURII**

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan Lucian AURESCU

MINISTERUL FINANTELOR

Adrian CÂCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian Cătălin PREDOIU